Lietas Nr. C31517811
Lietas arhīva Nr. C-0794-14/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 16.decembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese A.Freimane
ar sekretāri: L.Baikovu
piedaloties zvērinātiem advokātiem A.Gēgeram, E.Saulītim
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par zaudējumu atlīdzību un /pers. C/ pretprasībā pret /pers. B/ par izdevumu atlīdzināšanu pilnvarniekam.

Aprakstošā daļa

2011.gada 22.novembrī /pers. B/ (turpmāk tekstā prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk tekstā atbildētājs) par zaudējuma Ls 43573,85 piedziņu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1770., 2305., 2343., 2344.pantu.

Prasībā, norādīts, ka prasītājai bija nostiprinātas īpašuma tiesības uz ½ domājamo daļu no nekustamā īpašuma /adrese/. Minētā īpašuma apsaimniekošanai 2004.gada 29.martā prasītāja izsniedza atbildētājam pilnvarojumu, kas tai skatā ietvēra tiesības atbildētājam nekustamo īpašumu pārdot. 2010.gada 9.martā atbildētājs noslēdza pirkuma līgumu, saskaņā ar kuru pārdeva prasītājai piederošā nekustamā īpašuma domājamo daļu par summu EUR 62000 jeb Ls 43573,85. Minēto pirkuma maksu atbildētājs prasītājai nav atdevis, sakarā ar ko prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja Ls 43573,85, jo pilnvarnieks saskaņā ar Civillikuma 2304.pantu nedrīkst no nekustamā īpašuma gūt sev peļņu.

2014.gada 13.novembrī prasītāja papildinājusi prasību, norādot, ka 2013.gada 16.martā atbildētājs ir daļēji atmaksājis prasītājai parādu EUR 10000 apmērā, līdz ar ko prasītājai nodarītie zaudējumi sastāda EUR 52000, kurus prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja. Papildus minētam prasījumam prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus par kapitāla lietošanu EUR 15999,45, kas aprēķināti par laika periodu no 2010.gada 9.marta līdz 2014.gada 10.novembrim.

2014.gada 6.maijā atbildētājs cēlis tiesā pretprasību, kurā lūdz noraidīt pretprasību, piedzenot no prasītājas EUR 56743,36, kas ir atbildētāja veiktie ieguldījumi prasītājai piederošajā īpašumā, kurus atbildētājs ir tērējis no saviem līdzekļiem, bet pēc nekustamā īpašuma atsavināšanas ir paturējis sev, jo atbilstoši Civillikuma 2307.pantam pilnvarotājam ir jāatlīdzina pilnvarniekam visu izdevumi, kas nepieciešami dotā uzdevuma pildīšanai. Atbildētājs norāda, ka minētie izdevumi sastāv no atbildētāja samaksātā nekustamā īpašuma nodokļa EUR 645,78 apmērā, mākslera pakalpojumiem EUR 2500, uzkopšanas darbiem EUR 15207,37, projektēšanas darbiem EUR 21700,93, kā arī likumiskajiem procentiem EUR 16689,28 apmērā, ko atbildētājs aprēķinājis par laika periodu līdz 2010.gada 9.martam.

Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotais pārstāvis prasību uzturēja pilnā apmērā uz prasībā un papildinājumos norādītiem motīviem, pretprasību neatzina un lūdza noraidīt.

Atbildētāja pārstāvis prasību neatzina un lūdza noraidīt, pretprasību uzturēja pilnā apmērā uz pretprasībā norādītiem motīviem.

Motīvu daļa

Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, liecinieku liecības, iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka prasība un pretprasība ir daļēji apmierināmas.

Lietā nav strīda par to, ka prasītājai līdz 2010.gada 9.martam piederēja nekustamā īpašuma /adrese/ ½ domājamā daļa, un minētā nekustamā īpašuma daļas apsaimniekošanai 2004.gada 29.martā prasītāja izsniegusi atbildētājam pilnvaru, kas atbildētājam deva tiesības nekustamo īpašumu atsavināt.

Saskaņā ar ierakstu zemesgrāmatu nodalījumā (lietas lapa Nr.15) atbildētājs prasītājai piederošā nekustamā īpašuma domājamo daļu 2010.gada 9.martā atsavinājis par summu Ls 43573,85 jeb EUR 62000.

Minētā pirkuma summas daļu, proti, EUR 10000 atbildētājs prasītājai samaksājis tikai tiesvedības laikā – 2013.gada 16.martā, norādot, ka pārējā naudas summa ir atbildētāja izdevumi, ko viņš ir izdevis nekustamā īpašuma apsaimniekošanai un īpašuma atsavināšanai.

Tiesa atbildētāja iebildumus un pretprasībā izvirzītos prasījumus atzīst par daļēji pamatotiem, proti, atzīst par pamatotiem daļā par atbildētāja veiktajiem nodokļu maksājumiem nekustamā īpašuma apsaimniekošanas laikā no 2004.gada 10.jūnija līdz īpašuma atsavināšanas brīdim, jo šo izdevumu apmēru apstiprina lietā pievienotā Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes 2013.gada 6.augusta izziņa par /pers. C/ veiktiem nekustamā īpašuma nodokļa maksājumiem par kopējo summu Ls 453,86 jeb EUR 645,78. Prasītājas pārstāvja paskaidrojumi, ka nekustamā īpašuma nodokļu apmaksai prasītāja ir devusi atbildētājam naudas līdzekļus, tiesas vērtējumā ir nepierādīti, jo lietā nav ticis iesniegts neviens pierādījums tam, ka prasītāja naudas līdzekļus būtu nodevusi atbildētājam. Ar tiesas sēdē nopratinātā liecinieka - /pers. E/ liecībām minēto faktu nav iespējams pierādīt, jo liecinieks ir prasītājas vīrs, līdz ar ko nav atzīstams par neitrālu lietas iznākumā neieinteresētu personu.

Civillikuma 2307.pants nosaka, ka visu, kas pilnvarniekam bijis nepieciešami jāizlieto viņam dotā uzdevuma izpildīšanai, pilnvarotājs viņam atlīdzina un bez tam maksā procentus par to, ko pilnvarnieks izlicis no savas naudas.

Tā kā lietā nav iesniegti pierādījumi, ka prasītāja ir samaksājusi atbildētājam par izdevumiem nekustamā īpašuma nodokļa samaksai, atbildētāja prasījums par likumisko nokavējuma procentu piedziņu 6% gadā par laika periodu līdz nekustamā īpašuma atsavināšanai ir atzīstams par pamatotu EUR

107,48 apmērā. Likumisko procentu apmērs ir aprēķināts par nodokļa summas Ls 63,57 jeb EUR 90,45 samaksas nokavējumu par 1947 nokavējuma dienām par laika periodu no 2004.gada 10.jūnija līdz 2010.gada 9.martam, par nodokļu summas Ls 62,71 jeb EUR 89,23 apmērā samaksas nokavējumu par 1827 dienām par laika periodu no 2005.gada 8.marta līdz 2010.gada 9.martam, par nodokļu summas samaksas nokavējumu Ls 62,69 jeb EUR 89,20 par 1491 dienām par laika periodu no 2006.gada 7.februāra līdz 2010.gada 9.martam, par nodokļu summas Ls 62,69 jeb EUR 89,20 samaksas nokavējumu par 1112 dienām par laika periodu no 2007.gada 21.februāra līdz 2010.gada 9.martam, par nodokļu summas Ls 78,45 jeb EUR 111,62 samaksas nokavējumu par 685 dienām par laika periodu no 2008.gada 23.aprīļa līdz 2010.gada 9.martam.

Par noraidāmu tiesa atzīst pretprasību daļā par uzkopšanas darbu samaksas EUR 15207,37 apmērā piedziņu, ko atbildētājs pamato ar izdevumiem, kas samaksāti sētniecei darba algā un citiem ar īpašuma uzkopšanas darbiem saistītiem izdevumiem.

Civilprocesa likuma 95.pants nosaka, ka tiesa pieļauj tikai likumā noteiktos pierādīšanas līdzekļus. Faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar pierādīt ne ar kādiem citiem pierādīšanas līdzekļiem.

Darba likuma 3.pants noteic, ka darbinieks ir fiziskā persona, kas uz darba līguma pamata par nolīgto darba samaksu veic noteiktu darbu darba devēja vadībā, savukārt minētā likuma 40.panta pirmā daļa nosaka, ka darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas.

Ar tiesas sēdē nopratināto liecinieci /pers. F/, kura pēc viņas un atbildētāja pārstāvja vārdiem ir veikusi sētnieces pienākumus, atbildētājs nekad darba līgumu nav slēdzis, Valsts ieņēmumu dienestam nav ziņojis par darba tiesisko attiecību nodibināšanu un attiecīgi valstij nav maksājis nodokļus. Arī atalgojums pēc liecinieces /pers. F/ liecībām ir ticis izmaksāts skaidrā naudā un nav pierādāms ar maksājumu dokumentu apstiprinošiem pierādījumiem.

Vadoties no normatīvo aktu regulējuma, kas darba tiesisko attiecību pierādīšanai nosaka noteiktas normatīvajos aktos ievērotas prasības, kā arī fakta, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, cik lielas naudas summas lieciniecei /pers. F/ ir izmaksātas, tiesa atzīst, ka atbildētājs nav pierādījis darba tiesisko attiecību nodibināšanu ar /pers. F/, kā arī nav iesniedzis pierādījumus par darba algu izmaksu lieciniecei /pers. F/, jo lietā nav darba samaksu apliecinoši dokumenti, savukārt lieciniece tiesas sēdē liecināja, ka mēnesī saņēma darba algu aptuveni Ls 250 apmērā skaidrā naudā.

Civillikuma 2311.pants noteic, ja nav nolīgts citādi vai no uzdevuma ilguma vai citiem apstākļiem neizriet pretējais, atlīdzība pilnvarniekam maksājama tikai pēc uzdevuma nobeigšanas un pieprasīta norēķina nodošanas.

Civillikuma 2307.pantā noteiktais pilnvardevēja pienākums atlīdzināt pilnvarniekam radušos izdevumus pilnvardevēja dotā uzdevuma izpildei nozīmē tos atlīdzināt atbilstoši faktisko izdevumu apmēram, kas tiesas vērtējumā ir pierādāms ar maksājumu apliecinošiem dokumentiem, nevis tabulām vai tāmēm, tāpēc atbildētāja argumenti, ka darba algu izmaksai un ar uzkopšanu saistītiem izdevumiem atbildētājs ir iztērējis EUR 15207,37 apmērā ir atzīstami par nepierādītiem un šajā pretprasības daļā pretprasība atzīstama par noraidāmu.

Minēto apstākļu dēļ tiesa atzīst par noraidāmu arī atbildētāja prasījumu par izdevumu par projektēšanas darbu EUR 21700,93 samaksu piedziņu no prasītājas, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu pierādījumi, ka samaksa ir veikta, ir jāiesniedz tam, kas to apgalvo. Pretprasības pieteikumam ir pievienots tikai viens maksājuma uzdevums, kas apliecina avansa samaksu Ls 6100,60 apmērā SIA „LPL" par būvprojektēšanas darbiem saskaņā ar 2007.gada 2.martā noslēgto līgumu, savukārt no līguma redzams, ka par pasūtījumu atbildētājs pielīdzis izpildītājam samaksu Ls 30503 apmērā. Tā kā lietā ir iesniegti pierādījumi, kas apstiprina līgumā pielīgtās summas daļēju apmaksu, tiesas ieskatā minētais maksājuma apliecinošs dokuments nepierāda šo izdevumu samaksas pienākumu prasītājai, jo kā redzams no lietā iesniegtā 2007.gada 2.marta līguma Nr.2007/L-2 par būvprojektēšanas darbiem /adrese/, tad līgums ir slēgts par visa nekustamā īpašuma projektēšanas darbu izstrādi, savukārt prasītājai piederēja ½ daļa no nekustamā īpašuma /adrese. Tā kā otra nekustamā īpašuma daļa saskaņā ar zemesgrāmatu ierakstiem piederēja /pers. H/, kuru uz pilnvaras pamata arī pārstāvēja atbildētājs (lietas lapa Nr.125), tiesa nevar nonākt pie secinājuma, ka samaksātā daļa no līguma summas ir attiecināma uz prasītājas izdevumiem un izdevumiem, kas ir tikuši saskaņoti ar prasītāju, jo prasītāja šādu pilnvarniekam dotu uzdevuma izpildi noliedz.

Visbeidzot tiesa par noraidāmu atzīst arī pretprasību daļā par izdevumu samaksu par māklera pakalpojumiem EUR 2500 apmērā, jo saskaņā ar Civillikuma 2300. un 2301.pantu pilnvarnieks nedrīkst pārkāpt viņam dotā uzdevuma robežas, un viņam jārīkojas vispirms pēc pilnvarotāja norādījumiem. Ja nav noteiktu norādījumu, pilnvarniekam, kaut tas arī būtu pat universālpilnvarnieks (2291.p.), jārīkojas nevis vienīgi pēc savas iegribas, bet tā, kā attiecīgā gadījumā, domājams, rīkotos pats pilnvarotājs, lai lietu visizdevīgāki nobeigtu; ģenerāl- un speciālpilnvarnieki drīkst uzsākt tikai tādu darbību, ko prasa viņiem uzdotās lietas raksturs un kas stāv ar to nepieciešamā sakarā. Izdarīt atsavinājumus, ieķīlājumus vai nekustama īpašuma apgrūtinājumus ar lietu tiesībām, vest prāvas, izdarīt pārjaunojumus, kā arī izdarīt un saņemt maksājumus, universālpilnvarnieks, ja viņam nav uz to noteikta pilnvarojuma, drīkst tikai nepieciešamos gadījumos un lai pasargātu savu pilnvarotāju no draudošiem zaudējumiem.

Kā lietas izskatīšanā ir norādījusi prasītāja, atbildētājs māklera pakalpojumu ir izmantojis, nesaskaņojot to ar prasītāju, un tiesai pierādījumi, kas apstiprina pretējo nav tikuši iesniegti. Līdz ar minēto tiesa pievienojas prasītājas viedoklim, ka atbildētājs bez saskaņošanas nebija tiesīgs uzņemties līgumsaistības par pakalpojumu sniegšanu un attiecīgi iesniegt uzrādīt šo rēķinu apmaksai.

Tādejādi tiesa atzīst, ka iesniegtā pretprasība ir daļēji apmierināma, savukārt prasība par atbildētāja prasītājai neizmaksātās īpašuma vērtības piedziņu ir apmierināma daļēji, proti, EUR 51354,22 apmērā, jo tiesa ir atzinusi par pamatotu atbildētāja pretprasību daļā par EUR 645,78 piedziņu par izdevumiem par nekustamā īpašuma nodokļu samaksu, un lietā ir piemērojams ieskaits saskaņā ar Civillikuma 1846.pantu.

Apmierinot prasību par atbildētāja prasītājai neizmaksātās īpašuma vērtības piedziņu EUR 51354,22 apmērā, tiesa atzīst par apmierināmu arī prasību daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu.

Šāds tiesas spriedums ir pamatots ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, kas noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem, kā arī Civillikuma 1765.panta saskaņā ar kuru likumiskos procentu apmērs sastāda 6% gadā.

Tā kā atbildētājs daļu no nekustamā īpašuma pirkuma maksas prasītājai atmaksāja tikai tiesvedības laikā – 2013.gada 16.martā, tad likumisko procentu apmērs no īpašuma atsavināšanas brīža – 2010.gada 9.marta līdz 2013.gada 16.martam sastāda EUR 10741,19, bet par laika periodu no 2013.gada 17.marta līdz 2014.gada 10.novembrim likumisko procentu apmērs sastāda EUR 5081,96.

Vienlaikus piemērojot ieskaitu, no piedzenamo likumisko apmēra atskaitāmi likumiskie procenti, kas atbildētājam pienākas no prasītājas, proti, EUR 107,48 apmērā. Līdz ar ko no atbildētāja piedzenamo likumisko procentu apmērs sastāda EUR 15715,67.

Apmierinot prasību un pretprasību daļēji, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no prasītāja un atbildētāja savstarpēji ir piedzenami tiesas izdevumi, proporcionāli apmierinātās prasības un pretprasības apmēram. Atbildētāja pretprasība apmierināta par summu EUR 753,26. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu par šādu tiesas apmierināto pretprasību ir piedzenama valsts nodeva EUR 112,99. Prasītāja prasība ir apmierināta par summu EUR 67117,37. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta d) apakšpunktu par šādu tiesas apmierinātā prasījuma apmēru valsts nodeva piedzenama EUR 1821,81 apmērā. Papildus tam no atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenama prasītāja samaksātā valsts nodeva par prasības nodrošināšanu Ls 217,87 jeb EUR 310, jo tiesa pieteikumu par prasības nodrošināšanu ir apmierinājusi. Piemērojot Civillikuma 1846.pantu lietā, ir piemērojams ieskaits, samazinot par labu prasītājam piedzenamo tiesas apmēru tādā apmērā, par kādu no prasītāja par labu atbildētājam ir piedzenami tiesas izdevumi.

Tiesa atzīst, ka prasītājas pieteiktais lūgums par ar lietas vešanu saistīto izdevumu piedziņu, kas saistīti ar advokātam samaksāto honorāru un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu par prasības tulkošanu ir noraidāms, jo prasītāja nav iesniegusi tiesai maksājuma orderus vai uzdevumus, kas

apliecina šo izdevumu samaksu. Lietā iesniegto rēķinu pievienošana vēl neapliecina izdevumu samaksu prasītājas norādītajā apmērā.

Apmierinot prasību un pretprasību daļēji, tiesas ieskatā saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta regulējumu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir sadalāmi starp pusēm. Saskaņā ar lietā esošo izziņu kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma, pretprasības un pavēšu nosūtīšanu sastāda EUR 13,54. Prasītājs no minētās summas ir samaksājis EUR 4,70, savukārt atbildētājs, iesniedzot pretprasību šos izdevumus vispār nav apmaksājis. Ievērojot minēto, no prasītājas šie izdevumi ir piedzenami EUR 2,07 apmērā, bet no atbildētāja EUR 6,77 apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai ir atzīstamas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piedzītās nesamaksātās nekustamā īpašuma pirkuma summas vērtības.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 189.-195., 204.1 pantu, tiesa

nosprieda:

prasību un pretprasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu /pers. B/, /personas kods/, nesamaksāto nekustamā īpašuma pirkuma summas vērtību EUR 51354,22, likumiskos procentus EUR 15715,67, kas aprēķināti par laika periodu no 2010.gada 9.marta līdz 2014.gada 10.novembrim, un tiesas izdevumus EUR 2018,82, kopā EUR 69088,71 (sešdesmit deviņi tūkstoši astoņdesmit astoņi euro 71 cents).

Atzīt /Pers.A/ tiesības par laika periodu līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. C/ likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās nekustamā īpašuma pirkuma summas vērtības.

Pārējā daļā prasību un pretprasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,77 (seši euro 77 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,07 (divi euro 07 centi), kas iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumu apliecinošs dokuments, kas apliecina tiesas izdevumu samaksu, iesniedzams tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas –Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilna sprieduma izgatavošanas datums noteikts 2014.gada 30.decembris.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2015.gada 9.janvārī.

Tiesnese A.Freimane